

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор академії

А. Ковров

2017 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про організацію виховної роботи

СХВАЛЕНО ТА РОЗГЛЯНУТО

Вченою радою Одеської державної
академії будівництва та архітектури

Протокол № 13 від «22» 06 2017р.

Одеса – 2017

1. Загальні положення про виховну роботу

Основою підготовки студентської молоді до самостійної, активної та творчої життєдіяльності має бути виховна робота, яка проводиться в академії. Потреба у впровадженні виховної роботи обумовлена необхідністю встановлення таких умов, що сприятимуть створенню якісної моделі взаємодії студентської молоді з професорсько-викладацьким складом академії, однією з задач якої буде захист студентів від дій, здатних завдати шкоду їх фізичному та морально-психологічному розвитку. Досягнення мети виховання можливе лише за умови комплексного підходу і залучення до цієї роботи всього професорсько-викладацького складу академії, адміністрації академії, органів студентського самоврядування та громадських об'єднань студентської молоді.

Виховна робота – це діяльність педагогічного складу академії, яка спрямована на підвищення освітнього рівня студентів і формування їх всебічного розвитку та здійснення якої не обмежується аудиторними заняттями. Мета виховного процесу – формування інтелектуально та морально розвиненої особистості наряду із закладенням необхідних компетенцій та наданням ґрунтовних знань по спеціальним дисциплінам.

Результатом проведення виховної роботи має бути розвиток свідомої діяльності студентів, що керуються критеріями знання, професіоналізму, усвідомленням відповідальності за власні дії.

Виховна робота базується на ряді концептуальних положень Конституції України, законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю», «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні».

Рада з виховної роботи є постійно діючим дорадчим органом ОДАБА, що забезпечує аналіз виховної діяльності академії та підготовку рекомендацій з питань підвищення якості навчально-виховного процесу,

координує виховну роботу в академії. Рада з виховної роботи вивчає та узагальнює досвід роботи вищих навчальних закладів України та інших країн з питань організації виховного процесу, соціального захисту студентів, організації відпочинку та побутових умов у гуртожитках.

Діяльність Ради з виховної роботи має сприяти досягненню мети виховної роботи, яка проявляється у здатності студентів самостійно мислити, знаходити нестандартні рішення та адекватно орієнтуватися в оточуючих обставинах. Орієнтування на такі ознаки визначає зміст виховної роботи Ради, який має будуватися в наступних основних напрямках:

1. Участь в організації навчально-виховного процесу в інститутах/ факультетах;
2. Удосконалення системи кураторства в академії та систематизація її діяльності;
3. Організація системи виховної роботи у гуртожитках в співпраці з органами студентського самоврядування;
4. Участь у розробці та впровадженні системи поселення студентів в гуртожитки;
5. Підтримка діяльності деканатів/інститутів щодо створення умов для формування здорового та всебічно розвиненого дозвілля, організації культурно-інтелектуальних заходів, що мають сприяти підвищенню колективізму студентів та співробітників;
6. Інтеграція іноземних студентів у студентську громаду з метою запобігання можливих етнічних конфліктів;
7. Впровадження електронної системи контролю навчання, яка дасть змогу батькам студентів ознайомитись з результатами навчання дітей за допомогою спеціальних сторінок сайту або мобільного додатку.

Кожен з напрямків виховної роботи спрямований на досягнення мети і розв'язання конкретних завдань.

2. Організація виховної роботи

Організація виховного процесу здійснюється наступними суб'єктами академії:

- ректоратом;
- проректором з науково-педагогічної роботи;
- Радою з виховної роботи;
- деканатами;
- кафедрами;
- кураторами;
- органом студентського самоврядування;
- профспілковою організацією студентів;
- спортивним, студентським клубами академії тощо.

Виховна робота має проводитися за допомогою деканатами, кафедрами, кураторами, викладачами та представниками студентського самоврядування. Для виявлення інтересів студентів, їхню ціннісну орієнтацію, специфіку сприйняття процесів суспільного життя в академії щорічно мають проводитися соціологічні опитування студентів.

Для організації виховного процесу у вищому навчальному закладі створюється і функціонує відповідна інфраструктура: Рада з виховної роботи, заступники директора/декана з виховної роботи, куратори студентських академічних груп, студентські спортивні об'єднання, колективи художньої самодіяльності, тощо.

Структура виховного процесу в ОДАБА

Система виховної роботи має охоплювати виховним впливом усіх студентів академії, здійснювати виховний процес як у навчальний, так і в позанавчальний час. Виховання студентів забезпечується через діяльність усіх структурних підрозділів академії — від студентської академічної групи до ректорату. Робота всіх учасників інфраструктури підпорядкована і об'єднана загальними принципами виховної роботи серед яких системність, послідовність, наступність, єдність логічного і загальнолюдського у вихованні, принцип співробітництва у взаємодії між викладачами і студентами, принцип індивідуального підходу у вихованні тощо.

Рада з виховної роботи:

- розробляє заходи для досягнення цілей виховної роботи;
 1. розробляє нормативні документи з питань виховної роботи в академії;
 2. план виховної роботи академії;
 3. науково-методичні рекомендації з виховної роботи;
 4. форми і методи реалізації основних напрямів виховання.
- сприяє формуванню:
 1. планів виховної роботи інститутів/факультетів;
 2. планів роботи студентського самоврядування академії і надає їм допомогу;
 3. планів роботи студентського клубу;
 4. тематики студентського лекторію;
 5. звітів з виховної роботи.

Виховання студентів забезпечується через діяльність усіх структурних підрозділів академії – від студентської академічної групи до ректорату.

3. Принципи та завдання виховної роботи

У своїй діяльності Рада з виховної роботи керується Конституцією України, чинним законодавством України, постановами Верховної Ради України, декретами, постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України, нормативними документами, наказами та рішеннями Міністерства освіти і науки України, а також цим Положенням.

Виховна робота здійснюється у наступних формах:

- методом переконання – який сприяє формуванню поглядів, уявлень, понять студентів через обмін інформацією у вигляді діалогів, доказів, переконань тощо.
- методом стимулювання – який дозволяє організувати діяльність студентів через стимулювання позитивних мотивів, шляхом доручень, змагань, прикладів тощо.
- методом оцінки і самооцінки – який полягає у проведенні оцінювання вчинків, стимулювання діяльності, надання допомоги студентам у саморегуляції їх поведінки шляхом заохочень, зауважень, контролю, самоконтролю, самокритики тощо.

Виховна робота в академії несумісна з пропагандою насильства, жорстокості, міжнаціональної ворожнечі, людиноненависницьких теорій, поглядів, спрямованих на підрив державних інтересів України. Рада з виховної роботи у своїй діяльності базується на таких принципах:

- системність та безперервність процесу виховання;
- єдність навчання та виховання;
- співробітництво між викладачем і студентом, засноване на індивідуалізації виховного процесу;
- інтеграція традиційних і нових форм виховної роботи;
- формування творчої та спортивної активності, самодіяльності студентської молоді;
- активізація студентського самоврядування;

- системне формування особистості майбутнього фахівця через вплив усіх функціонуючих в академії структур як у навчальний, так і позанавчальний час;
- урахування індивідуальних звичок та здібностей студентів, рівня їхнього інтелектуального та загальнокультурного розвитку, специфіки курсу навчання і майбутньої спеціальності.

Для досягнення максимальної ефективності взаємодії між викладачем та студентом слід прагнути виконання наступних завдань:

- не порушувати сподівання студента у правильності вибору навчального закладу, професії, за необхідності провести корекції;
- допомагати оволодінню результативними методами та навиками набуття нових знань, формування потреби у постійному інтелектуальному, духовному і моральному збагаченні та самовдосконаленні;
- вивчати вихідні інтелектуальні та інші можливості студента, знати його нагальні потреби, не полишати наодинці зі своїми проблемами, запобігати негативізму і запусченості в навчанні.
- турбуватися стосовно поселення студента та умов його проживання
- створювати раціональні умови навчання і відпочинку, сприяти заняттям спортом і культурному розвитку;
- формувати патріотизм і національну свідомість, повагу та любов до України;
- створювати умови для розширення і поглиблення знань про події у світі, специфіку життєдіяльності інших держав і суспільств, утвердження поваги до звичаїв, традицій, культури народів світу;
- сприяти вихованню правової культури, а саме — поваги до Конституції, законодавства України, державної символіки, знання та додержання правових норм і принципів.

4. Роль викладача у виховному процесі

Одним з основних завдань академії є формування колективу викладачів, які здатні викликати інтерес студентів до навчання, їх бажання до співпраці та подальшого розвитку. Виховна роль викладача полягає у створенні високого інтелектуального, морального та естетичного фону у навчальну процесі, внаслідок чого має зростати прагнення студентів до самоосвіти й досягнення успіхів у навчанні.

Головним засобом виховання є безпосередньо приклад викладача, його інтелігентність та впевненість, уміння зацікавити студентів змістом навчального матеріалу. Зв'язок запропонованих наукових знань із реаліями життя та переконливі приклади можуть коректувати погляди і переконання студентів. Слід враховувати, що можливі різні типи реагування студентів на виховну інформацію викладача – конструктивне та реконструктивне реагування, яке підтверджує, що студент сприймає виховну інформацію, включає її в зміст своїх відношень та змінює певні свої позиції. Поряд із цим є пасивне, байдуже або конфліктне реагування, яке означає, що студент явно чи неявно відсторонює виховну інформацію, через її суперечливість його життєвій позиції. Такі випадки мають бути об'єктом уваги і реагування учасників виховного процесу.

5. Взаємодія Ради з виховної роботи з окремими суб'єктами виховної роботи

5.1. Заступники директорів/деканів з виховної роботи

Для організаційного забезпечення цілеспрямованої позанавчальної роботи зі студентами інституту/факультету, надання допомоги студентам у формуванні структур студентського врядування та здійсненні їх діяльності, планування і безпосереднього управління виховною роботою в інституті/факультеті призначається заступник директора/декана з виховної роботи.

До обов'язків заступника директора/декана з виховної роботи відносяться:

- розробка комплексного плану виховної роботи в інституті/факультеті;
- здійснення безпосереднього керівництва проведенням заходів щодо виховання студентів;
- здійснення контролю за виховним процесом;
- контроль організації та розвитку кураторської системи в інституті/факультеті;
- надання директору/декану кандидатур для заохочення за успіхи в навчанні, методичній і виховній роботі;
- забезпечення організації та проведення заходів культурно-просвітницького характеру на рівні інституту/факультету, а саме, зборів, урочистих подій, конкурсів, тематичних лекторіїв, тощо.

Заступник директора/декана з виховної роботи має право:

- готувати проекти розпорядження по інституту/факультету в межах посадових повноважень;
- виносити на розгляд вченої ради інституту/факультету питання, пов'язані з удосконалюванням виховної роботи зі студентами;
- здійснювати контроль за умовами проживання студентів у гуртожитках.

5.2. Куратори академічних груп

Важливим виховним завданням академії є створення системи консультивання студентів, яку має виконувати підготовлений до цієї роботи куратор. Це управлінська ланка, яка взаємодіє з іншими в системі позааудиторної виховної роботи і забезпечує її організацію на рівні студентської академічної групи. Однією з основних задач куратора є створення постійного зв'язку академії з батьками студентів, що сприятиме виникненню почуття спільної відповідальності за підготовку майбутніх фахівців. Організаційно-виховний вплив та послідовне надання допомоги студентам в опануванні ними наукових знань, умінь, навичок і на цій основі підготовка висококваліфікованих фахівців, формування всебічно і гармонійно розвинутої особистості, спроможної до самовдосконалення в суспільстві - основа роботи куратора академічної групи.

У своїй роботі куратор використовує такі форми:

- організаційні, які включають масові та індивідуальні зустрічі;
- пізнавальні – участь студентів у наукових конкурсах, конференціях тощо;
- організацію та участь у таких заходах, як «Студентська осінь», «День інституту/факультету», тощо.

Куратор доповнює заходи, які проводяться відповідними підрозділами академії з навчання та виховання студентів, та працює у тісній взаємодії з ними.

Куратор академічної групи зобов'язаний:

- складати семестровий план виховної роботи протягом навчального року, який має надавати заступнику директора/декана з виховної роботи;
- звітувати за виконання плану, у процесі якого аналізувати ефективність виховної роботи;
- сприяти прагненню до навчання, ініціативності та самостійності студентів;
- виявляти здібності студентів, сприяти їх участі в роботі наукових гуртків,

- художній самодіяльності, спортивних секціях;
- проводити індивідуальну роботу зі студентами;
 - тримати під контролем успішність студентів, встановлювати контакти з відповідними кафедрами з метою створення належних умов для навчання, надання необхідної допомоги;
 - приділяти особливу увагу та індивідуальний підхід студентам у навчанні;
 - підтримувати зв'язок із батьками студентів та своєчасно повідомляти їм про виникнення ускладнень у навчанні студента та про його успіхи;
 - організовувати допомогу та взаємодопомогу у навчальній групі;
 - піклуватися про житлово-побутові умови студентів, що живуть у гуртожитку, та періодично відвідувати їх;
 - вносити пропозиції щодо відзначення і заохочення кращих студентів;
 - нести відповідальність за свою роботу перед деканатом;
 - брати активну участь у засіданнях кураторів.

Куратор академічної групи має право:

- звертатися з пропозиціями в деканат та Раду з виховної роботи стосовно питань покращення організації та проведення навчально-виховного процесу;
- подавати пропозиції директору/декану інституту/ факультету про заохочення або покарання студентів;
- ставити перед керівництвом інституту/ факультету питання та вносити пропозиції з покращення матеріально-побутових умов студентів;

Засідання кураторів проводиться з метою координації зусиль керівництва інституту/факультету та професорсько-викладацького складу з підвищення ефективності навчально-виховної роботи зі студентами академії. Засідання кураторів працює як колективний дорадчий орган, рішення якого носять рекомендаційний характер. Роботу засідання направляє та координує заступник директора/декана інституту/факультету. Засідання кураторів проводяться 1-2 рази на місяць та при необхідності позачергово. Пропозиції

та рекомендації кураторів, спрямовані на удосконалення навчально-виховного процесу студентів, заступник директора/декана або директор/декан доводить до Ради з виховної роботи академії. Куратори академічних груп щорічно на початку навчального року призначаються наказом директорів/деканів інститутів/факультетів.

5.3. Профспілкова організація та студентське самоврядування

Дані організації є вираженням самостійної громадської діяльності студентів з метою реалізації функцій управління життям студентського колективу відповідно до мети та завдань, які постають перед ними. Діяльність профспілкової студентської організації є елементом загальної системи управління виховним процесом в академії та передбачає врахування інтересів та потреб студентів на основі вивчення громадської думки.

До основних завдань студентського самоврядування можна віднести:

- формування у студентів відповідального і творчого ставлення до навчання, громадської діяльності та суспільно корисної праці;
- сприяння оволодінню навичками продуктивної самостійної роботи й наукової організації праці кожним студентом, всебічному розвитку особистості завдяки залученню до різних видів діяльності;
- забезпечення принциповості, об'єктивності та компетентності в реалізації прав студентів;
- формування у студентів на основі самостійності навичок прийняття рішень з питань студентського життя та активної життєвої позиції;
- створення умов нетерпимості до правопорушників та інших антисуспільних виявів;
- надання допомоги адміністрації, професорсько-викладацькому складу в організації та вдосконаленні навчально-виховного процесу;
- пошук і організація ефективних форм самостійної роботи студентів;
- активізація діяльності громадських організацій в академії, надання

допомоги в реалізації її статутних цілей і завдань;

- організація вільного часу студентів;
- організація системи вивчення громадської думки студентів з найважливіших питань життя академії та створення умов, за яких забезпечується участь кожного зацікавленого студента в обговоренні проблем, прийнятті та виконанні рішень;
- збереження бібліотечного, аудиторного фондів, фонду гуртожитків, спортивних споруд та інвентарю тощо;
- установлення та підтримка контактів з молодіжними організаціями різних вищих навчальних закладів України та інших країн.

Профспілкова організація та студентське самоврядування разом з адміністрацією академії мають прагнути враховувати інтереси та реалізувати ініціативу студентів. Вони беруть на себе деякі важливі функції у виховній роботі, вирішуючи низку проблем у сфері організації дозвілля як однієї з ефективних форм виховного процесу, котра охоплює велику кількість студентів разом із професорсько-викладацьким складом і враховує різноманіття. Взаємодія Ради з виховної роботи та вказаних організацій має сприяти реалізації поставлених завдань та забезпеченню самостійної діяльності студентів.

Проректор з НПП

Ю. Крутій